

Møte i Planleggingsgruppen 19.02.2021

Sak 1 e Flytte klagefristen med 1 dag

Dialog med jurist v/Unit:

Fra: Magnus Wiig <magnus.wiig@unit.no>
Sendt: torsdag 11. februar 2021 10:57
Til: Knut Løvold <knut.lovold@unit.no>
Kopi: Aune Marjatta Moe <aune.moe@unit.no>
Emne: RE: Beregning av ny klagefrist

Hei igjen!

For UiT virker alternativ 1 mest fornuftig i mine øyne. UiT kan jo få «avslag» med begrunnelsen du oppgir, så får de ev. hoste opp bedre argumentasjon for at fristen skal begynne ved e-postutsendelsen.

Nå skjønner jeg litt mer av detaljene i den kursiverte teksten, men heller likevel mot at UiS har et poeng.

Min erfaring er at institusjonene vegrer seg mot å si at studenter klager på formelle feil for seint, fordi det er vanskelig å bevise når en person var eller burde ha vært kjent med forholdet som begrunner klagen. Derimot er det vanligvis svært enkelt å begrunne hvorfor en klage på formelle feil ikke tas til følge. Fra min tid ved UiB husker jeg mange klager på formelle feil av typen «sensor hadde ikke rett kompetanse til å kunne vurdere min besvarelse forsvarlig» o.l. Slike klagesaker dukket typisk opp etter at studenten hadde klaget på karakterfastsettelsen, gått ned i karakter og ønsket å gjenopprette det første karaktervedtaket. Normalt er det enklere å begrunne at klagen ikke holder vann, enn at studenten burde ha vært kjent med forholdet på et så tidlig tidspunkt at klagefristen har utløpt. I tillegg har forvaltningsloven regler om at klager fremsatt etter klagefristen kan behandles likevel, og så har man plutselig en stor prosessuell sak gående for et forhold som er enkelt å behandle materielt.

Samtidig åpner ikke § 5-2 (3) for ulike frister for ulike typer formelle feil – den slår fast at fristen for å klage på formelle feil løper fra begrunnelsen er gitt eller avgjørelsen av karakterklagen foreligger. Bestemmelsen tar ikke forbehold om at fristen for å klage på formelle feil har løpt ut idet sensuren faller. Utgangspunktet etter § 3-9 (4) er også at sensuren skal foreligge innen tre uker. Jeg er helt enig i at det er bak mål å hevde at man blir kjent med en feil under eksamensavviklingen først to måneder etter eksamen, bare fordi dette er tidspunktet avgjørelsen av karakterklagen foreligger. Dette skjønner studenter også, så de vil typisk argumentere for at den formelle feilen må ha skjedd under sensur. Som saksbehandler starter man i motbakke ved å hevde at klagefristen har løpt ut fordi klagen på formelle feil i realiteten retter seg mot eksamensavviklingen – det er mye enklere å slå fast at klagesensuren har gått for seg slik den skal, hvis dette er tilfellet.

Selv om jeg er enig i at det strider mot fornuften at det skal gå an å oppfriske klagefristen på formelle feil ved å be om begrunnelse eller klage på karakteren, heller jeg mot at loven klart sier det skal være slik.

Vennlig hilsen
Magnus

From: Knut Løvold <knut.lovold@unit.no>
Sent: 11. februar 2021 08:47
To: Magnus Wiig <magnus.wiig@unit.no>
Cc: Aune Marjatta Moe <aune.moe@unit.no>; jus <jus@unit.no>
Subject: Re: Beregning av ny klagefrist

Takk for svar, Magnus.

Angående UIT-saken:

Her kan man

1. La være å gjøre endring. Som jeg tolker det vil være innenfor reglementet, fordi karakteren er tilgjengelig, uavhengig av mailutsending. Derom mailutsending skal være førende for beregning av frist, kan man samtidig argumentere for at beregning av frist skal gjøres i forhold til når mailen er mottatt og lest. Dette ville utvilsomt være uhensiktsmessig, da det er mange grunner til at man ikke får lest mail. Jeg støtter tolkningen av at mailutsendingen kun er en tilleggstjeneste.
2. Endre mailutsending, slik at mail sendes ut samme dag som sensur registreres. Krever endring i programmene. Dette er gjennomførbart, men gitt tolkning under 1., så er det unødvendig.
3. Forlenge fristen med 1 dag. En enkel løsning, men som for 2. virker det unødvendig.

Angående UIS saken:

Forklaring på tillegget i kursiv. Dersom det er forhold under eksamensavviklingen som er grunnlag for formell klage, vil fristen for å klage kunne være gått ut før kunngjøring av sensur. I slike tilfeller virker det underlig å utvide klagefristen, som følge av ønske om begrunnelse eller klage på et sensurvedtak, når muligheten for å be om begrunnelse og å klage på sensur ikke inntreffer før etter at fristen for å klage på formell feil er gått ut. Eksempel. Eksamen 5.1 med masse støy i lokalet. Frist for å klage på formell feil er 26.1. Kunngjøring av sensur kommer 28.1, altså etter at fristen for å klage på formell feil er gått ut. Det vil da være underlig om man skal kunne be om en begrunnelse på sensurvedtaket, og dermed utløse ny frist for å klage på støy i eksamenslokalet.

Problemet her er, etter min mening, at UH-loven blander sammen to hendelser som ikke egentlig har med hverandre å gjøre. Begrunnelse og klagesensur er knyttet til sensurvedtaket, mens klage på formell feil er klage på forhold som ikke har med selve sensurvedtaket å gjøre. Grunnlaget her kan være støy i eksamenslokalet eller at enkeltstudenter har fått tilgang til oppgaven før eksamen, eller fått informasjon som oppgaven, som ikke andre har fått. Det kan også være at sensorveiledningen har vært feil eller at sensor har vært inhabil for sensurering av enkeltstudenter. Altså mange ulike forhold, hvor tidspunktet for når man blir gjort oppmerksom på forholdet kan strekkes seg fra eksamenstidspunktet og framover i tid, egentlig uten tidsbegrensning. Vedtaket på formell klage kan være enten ny eksamen, eller ny sensur. Etter mine begreper skiller ny sensur i dette tilfellet seg fra klagesensur, ved at denne vil utløse ny rett til å be om begrunnelse og å klage på sensur.

Knut

---

10. feb. 2021 kl. 16:57 skrev Magnus Wiig <magnus.wiig@unit.no>:

Så vidt jeg kan se handler UiTs henvendelse om begrunnelse for karakterfastsettelse (og tilhørende klage på karakterfastsettelse?), mens UiS beskriver ulike klageforhold.

UiT først: Fristen for å be om begrunnelse ved andre vurderingssituasjoner enn muntlig eksamen følger av uhl. § 5-3 (1), tredje setning:

«krav om begrunnelse, dersom kandidaten får meddelt karakteren elektronisk og kan fremsette krav om begrunnelse på tilsvarende måte, [må] fremsettes innen én uke fra karakteren ble kunngjort»

UiT beskriver et user case hvor kandidaten får «meddelt» karakteren elektronisk mandag kl. 10, og kan be om begrunnelse ut mandag en uke senere (total tid en uke og noen timer). Jeg mener dette er i tråd med loven, men UiT ser ut til å mene i punkt 3 at karakteren først blir «kunngjort» når kandidaten får en e-post tirsdag morgen, dagen etter karakteren er meddelt i Studentweb.

Jeg synes tolkningen deres er underlig, all den tid karakterene meddeles og kunngjøres for studentene i Studentweb. Normalt er også studentene på forhånd orientert om når sensuren faller, eller de har anledning til å sjekke dette i sitt LMS. E-posten de mottar på tirsdagen er vel kun en orientering/påminnelse om at karakterene nå finnes i Studentweb?

Samlet sett tror jeg ingen lider stor skade av at fristen utvides til å gjelde en dag mer enn loven spesifiserer, men så vidt jeg kan se er dagens løsning mer i tråd med lovens ordlyd enn endringsforslaget UiT kommer med. Jeg tar likevel et lite forbehold om at tirsdagen skal være den offisielle kunngjøringen, mens publiseringen i Studentweb er mer tilfeldig/før tiden for å sikre seg mot at noe går galt i FS på kunngjøringsdagen.

UiS:

Jeg vet ikke om jeg helt har forstått problemet, og forsøker meg på å tenke litt høyt.

Uhl. § 5-2 (3) sier at treukersfristen til å klage på formelle feil forskyves dersom «krav om begrunnelse for eller klage over karakterfastsettingen [er] fremsatt». I tilfelle løper klagefristen fra begrunnelsen foreligger eller klagen på karakterfastsettingen er avgjort.

Uhl. § 5-3 (4) fjerde setning om karakterklage sier om treukersfristen at «Er krav om begrunnelse for karakterfastsetting eller klage over formelle feil ved oppgavegiving, eksamensavvikling eller gjennomføring av vurderingen fremsatt, løper klagefristen etter denne paragraf fra kandidaten har fått begrunnelsen eller endelig avgjørelse av klagen foreligger».

Dette innebærer eksempelvis at:

Studentene har eksamen 10. januar og får karakteren 1. februar. Hver student kan i utgangspunktet

- be om begrunnelse senest 8. februar, jf. over om UiT
- klage på karakterfastsettelsen senest 22. februar

Fristen for å klage på formelle feil er ikke like spikret, siden denne i utgangspunktet løper fra studenten «er eller burde vært kjent med det forhold som begrunner klagen», jf. § 5-2 (1). Hvis den formelle feilen som gjøres gjeldende er kaos i eksamenslokalet, er nok studenten kjent med forholdet allerede eksamensdagen 10. januar. Fristen kan også begynne å løpe mye senere, f.eks. fordi studenten gjennom begrunnelsen blir kjent med at sensor opprinnelig satt en annen karakter enn den som er registrert i FS-protokollen.

For å illustrere reglene med eksempler: En student ber om begrunnelse 3. februar og mottar begrunnelsen 7. februar. Studenten blir kjent med at det er registrert feil karakter (noe institusjonen bør rette av eget tiltak, men vi lar den ligge for eksempelets skyld). Fristen for å klage på formelle feil ved eksamen blir da 28. februar, som er 21 dager etter at begrunnelsen er gitt (eller ferdigbehandlet, som det står i manualen). Fristen for å klage på karakterfastsettelsen blir også 28. februar.

En annen student klager på formelle feil 25. januar, og saken blir ferdigbehandlet 20. februar. Denne studentens frist for å klage på karakterfastsettelsen blir 3. mars, som er 21 dager etter at klagen på formelle feil er ferdigbehandlet, jf. uhl. § 5-3 (4). Vedkommende må likevel sørge for å be om begrunnelse innen 8. februar, siden denne fristen stammer fra kunngjøringstidspunktet for karakteren.

En tredje student klager på karakterfastsettelsen 21. februar, og får resultatet fra ny sensur 8. mars. Studenten kan ikke påklage den nye sensuren, jf. uhl. § 5-3 (7), men kan klage på formelle feil innen 29. mars, som er 21 dager etter at avgjørelsen av karakterklagen foreligger.

På denne bakgrunnen er jeg enig i UiS sin tolkning, og skjønner ikke hva som egentlig står i det kursiverte avsnittet i manualen. Det fremstår som en innskrenkning av fristutvidelsen som følger av uhl. § 5-2 (3).

Beklager mye tekst. Jeg måtte ha noen eksempler for å skjønne detaljene i problemet.

Vennlig hilsen
Magnus

From: Aune Marjatta Moe <aune.moe@unit.no>
Sent: 9. februar 2021 10:10
To: jus <jus@unit.no>
Cc: Knut Løvold <knut.lovold@unit.no>
Subject: Beregning av ny klagefrist

Hei

UiS ønsker at knappen for klage på formelle feil i studentweb skal vises i 3 uker etter kunngjøring av klagesensurfrist/ev. svar på begrunnelse var gitt.

Er dere enige i deres forståelse av UHL § 5.2, som igjen bør medføre at vi gjør endringer i beregning av ny frist for klage på formelle feil?

Vi har også mottatt en tilsvarende sak fra UiT.

Se vedlegg, den ene saken er innsendt av UiT og den andre fra UiS.

Aune M. Moe
Seksjon for studieadministrative tjenester
Unit – Direktoratet for IKT og fellestjenester i høyere utdanning og forskning